

dle něhož výnosy biskupské spolu s publikací jejich dlužno sdělit s politickou vládou zemskou za účelem nabytí vědomosti o nich (nikoli snad za účelem schválení), čímž odstraněno bylo dříve nezbytné placet zeměpanské ohledně takovýchto aktů. (Viz čl. Placet zeměpanské.)

Vynucení úředních výkonů.

I. Výkon úřední vynucuje, kdo nebezpečným vyhrožováním nebo skutečným násilným vložením ruky přiměje některou z osob jmenovaných v § 68 tr. z. k nějakému úřednímu výkonu nebo služebnímu opatření, pokud osoba ona obstarávala právě provedení nějakého vrchnostenského příkazu nebo vykonávala úřad svůj nebo svou službu. Při tom nečiní rozdíl, zda vynucovaný výkon úřední sám o sobě jest ve shodě s právem, čili nic, pokud se týká, zda jest to takový výkon, k němuž úředník jest povinen. Takováto vzpurnost proti úředníkům jest zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. z., jestliže klade odpor jednotlivá osoba nebo osob více, avšak beze srocení, kdežto v případě srocení vzchází zločin pozdvižení dle § 68 tr. z. Násilné vynucení nějakého úředního výkonu nebo služebního opatření podléhá jako zločin dle § 82 II. tr. z. těžkému žaláři od 1—5 let.

II. Voj. zák. trest. (§§ 358 a 359) a trest. zákon pro Bosnu a Hercegovinu (§§ 157 a 158) obsahují táže ustanovení.

III. Dle § 122 osnovy nového zákona trestního trestá se jako násilí proti vrchnosti vězením do 5 let užití nebo pohrození násilím, jakož i výhrůžka bezprávným způsobením škod učiněná k tomu konci, by nějaký úřad nebo nějaká osoba (civilní nebo vojenská) ve veřejné službě jsoucí přinucena byla ku výkonu neb opomenutí určitého úředního výkonu nebo služebního opatření.

Výpověď.

I. Výpověď v širším slova smyslu jest prohlášení smluvníka, že nechce již ve smlouvě pokračovati. Předpokládá jednak, že smluvník je oprávněn pokračování ve smlouvě odepřít, jednak, že smlouva jest tak dlouho závaznou, pokud nebyla jednou stranou vypovězena. Jsou smlouvy, jež nezanikají pouze projitím doby, nýbrž též mlčky, chováním se smluvníků mohou býti obnoveny. Mluvíme tu o smlouvách vypověditelných. Byla-li ve smlouvě vymíněna předchozí výpověď, obnovuje se mlčky smlouva, nebyla-li výpověď dána. Nebyla-li výpověď umluvena, smlouva se zpravidla mlčky neobnovuje, leč že by zvláštním zákonem byl opak stanoven (§§ 1114 a 1113 o. z. o.). Pokud stanovení výpovědi znamená pro strany fakultativní právo, může se výpověď vyskytovat při všech smlouvách, jež dle své povahy mohou býti uzavřeny na neurčitý čas. Výpověď může se tedy naskytnouti při smlouvě schovací, půjčce, zápůjčce, plnomocenství, nájmu, smlouvě služební, námezdní, společenské. Smlouva v takovém případě víže potud, pokud jedna strana neužije práva výpovědi. Vyjímaje smlouvu nájemní, nemá výpověď žádného dalšího významu, než význam pouhého avisování spolusmluvníka. Zákon nepojí k ní žádné zvláštní procesuální řízení. Z toho důvodu jest jen procesuálním průvodem, kterého lze teprve tehdy užití, když avisant je nucen právní následky svého prohlášení žalobou ku platnosti přivést. S tohoto stanoviska odporučuje se, by skutečnost avisování tak byla utvářena, by se o její věrohodnosti co možno nejméně mohlo pochybovati, nejbezpečnější cestou je tudíž doručení výpovědi soudem (soudní výpověď) neb notářským sdě-